

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

Toma Nadejda

judcători

Boico Victor

Stratulat Galina

Ghervas Maria

Mardari Dumitru

judcând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Spînu Igor xxxxx

Sorocovici Victor xxxxx

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 20.02.2013 – 29.12.2016;
2. Instanța de apel: 1) 07.02.2017 – 26.04.2017;
2) 19.04.2018 – 16.01.2019;
3. Instanța de recurs: 1) 15.01.2018 – 13.03.2018, dispusă rejudecarea;
2) 25.03.2019 – 03.12.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 29 decembrie 2016, procesul penal intentat în privința inculpatului Spînu Igor în baza art. 220 alin. (1) Cod penal, a fost încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Inculpatul Spînu Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani;

- în baza art. 165 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui Spînu Igor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Inculpatul Sorocovici Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 220 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani;

- în baza art. 165 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, lui Sorocovici Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

S-a dispus admiterea parțială a acțiunilor civile înaintate de către xxxxx cu privire la repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, s-a dispus încasarea de la Spînu Igor în beneficiul lui xxxxx a prejudiciului moral în mărime a câte 70 000 lei pentru fiecare.

La fel, s-a dispus încasarea de la Sorocovici Victor în beneficiul lui xxxxx a prejudiciul moral a câte 70 000 lei pentru fiecare.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, prima instanță a constatat în fapt că, Spînu Igor și Sorocovici Victor de comun acord și împreună cu alte persoane, prin participație sub forma grupului criminal organizat, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, activând în calitate de coautor, în perioada lunilor aprilie-august 2005, având scopul exploatării sexuale comerciale, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul angajării la muncă în Austria în calitate de croitoreasă, au recrutat-o pe xxxxx, organizându-i transportarea și adăpostirea în clubul de noapte „Biyax” din or. Levcoșa, Republica Cipru, unde sub pretextul întoarcerii unor datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, prin confiscarea documentelor personale de identificare, amenințând-o cu aplicarea violenței și totodată aplicând violența fizică, precum și amenințând-o cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei acesteia sau altor persoane, au exploatat-o sexual până la 25 februarie 2006, fiind impusă să presteze servicii sexuale clienților clubului respectiv contra plată.

Tot, Spînu Igor și Sorocovici Victor de comun acord și împreună cu alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, prin participație sub forma grupului criminal organizat, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, activând în calitate de coautor, în perioada de timp de la 01 septembrie 2005 până la 19 ianuarie 2006, având scopul exploatării sexuale comerciale, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul angajării la muncă în Austria în calitate de croitoreasă, au recrutat-o pe xxxxx, organizându-i transportarea și adăpostirea într-un apartament din or. Dubai, Emiratele Arabe, unde, sub pretextul întoarcerii unor datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod

rezonabil, prin confiscarea documentelor personale de identificare, amenințând-o cu aplicarea violenței și totodată aplicând violența fizică, precum și amenințând-o cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei acesteia sau altor persoane, au exploatat-o sexual, fiind impusă să presteze servicii sexuale clienților clubului dat contra plată.

Tot, Spînu Igor de comun acord și împreună cu Sorocovici Victor și alte persoane, prin participație sub forma grupului criminal organizat, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, activând în calitate de coautori, în perioada lunilor septembrie-octombrie 2006, având scopul exploatării sexuale comerciale, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, sub pretextul angajării la muncă într-un cazinou din Cipru în calitate de dansatoare, au recrutat-o pe xxxxx, organizându-i transportarea și adăpostirea în clubul de noapte „Biyax” din or. Levcoșa, Republica Cipru, unde, sub pretextul întoarcerii unor datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, prin confiscarea documentelor personale de identificare, amenințând-o cu aplicarea violenței și totodată aplicând violența fizică, precum și amenințând-o cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei acesteia sau altor persoane, au exploatat-o sexual pe parcursul a 6 luni, fiind impusă să presteze servicii sexuale clienților clubului dat contra plată.

Tot, Spînu Igor, în luna iulie 2005, în scopul traficării lui xxxxx peste hotarele Republicii Moldova, în scop de exploatare sexuală comercială, abuzând de poziția de vulnerabilitate a acesteia, ultima fiind într-o situație precară din punct de vedere al supraviețuirii sociale, nefiind angajată în câmpul muncii și având la întreținere un copil minor, a recrutat-o pe aceasta în vederea prestării serviciilor sexuale contra plata în Turcia, din mijloace financiare proprii i-a achitat cheltuielile legate de deplasarea în Turcia, a transportat-o cu automobilul propriu la aeroportul din Chișinău, de unde a plecat cu avionul în Turcia, apoi în Cipru, unde a fost întâlnită de o persoană de origine turcă, neidentificată, care a amenințat-o cu răfuiala fizică și a forțat-o să se prostitueze, în vederea restituirii cheltuielilor suportate în legătură cu deplasarea ei în Turcia.

Tot, Spînu Igor și Sorocovici Victor, în luna iunie 2004, în scopul tragerii de foloase de pe urma practicării prostituției de către alte persoane, a îndemnat-o pe xxxxx în vederea prestării de către aceasta a serviciilor sexuale contra plată peste hotarele Republicii Moldova, în Turcia, obligându-se ca din mijloacele financiare proprii să-i achite cheltuielile legate de deplasare (procurarea de bilete).

Astfel, la 22 iunie 2004, a procurat pe numele lui xxxxx bilet la avion cu itinerarul Chișinău-Istanbul și prin intermediul aeroportului Internațional Chișinău, ultima a plecat în Istanbul, apoi în orașul Levcom, Turcia, unde o persoană de origine turcă, neidentificată de către organul de urmărire penală, a înlesnit practicarea prostituției de către xxxxx, și anume, îi găsea persoane cărora aceasta le presta servicii sexuale contra plată. Astfel, xxxxx a practicat prostituția timp de 6 luni, veniturile obținute fiind împărțite între persoana de origine turcă, Sorocovici Victor și Spînu Igor.

Ulterior, Spînu Igor și Sorocovici Victor, în luna iunie 2004, în scopul tragerii de foloase de pe urma practicării prostituției de către alte persoane, au îndemnat-o pe xxxxx în vederea prestării de către acestea a serviciilor sexuale contra plata în Dubai, obligându-se ca din mijloace financiare proprii să-i achite cheltuielile legate de deplasare (procurarea de bilete). Astfel, în luna iunie 2004, i-a înlesnit practicarea prostituției prin procurarea biletelor la avion cu itinerarul București-Dubai, unde xxxxx a practicat prostituția timp de un an.

Tot, Sorocovici Victor, în luna noiembrie 2006, în scopul tragerii de foloase de pe urma practicării prostituției de către alte persoane, a îndemnat-o pe xxxxx în vederea prestării de către aceasta a serviciilor sexuale contra plată peste hotarele Republicii Moldova, în Turcia, obligându-se ca din mijloace financiare proprii să-i achite cheltuielile legate de deplasare (procurarea de bilete) la 4 noiembrie 2006, a procurat pe numele lui xxxxx bilet la avion cu itinerarul Chișinău-Istanbul și prin intermediul aeroportului Internațional Chișinău, ultima a plecat în Istanbul, apoi în Cipru - Turcia, unde xxxxx o persoană de origine turcă, neidentificată de către organul de urmărire penală, i-a înlesnit practicarea prostituției și anume îi găsea persoane, cărora aceasta le presta servicii sexuale contra plată. Astfel, xxxxx a practicat prostituția timp de 6 luni, veniturile obținute fiind împărțite între persoana de origine turcă și Sorocovici Victor.

Conform rechizitoriului Spînu Igor se învinuiește că de comun acord și împreună cu Sorocovici Victor și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, prin participație sub forma grupului criminal organizat, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, activând în calitate de coautor, în perioada lunilor martie - septembrie 2006, având scopul exploatării sexuale comerciale, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, sub pretextul angajării la muncă într-un cazinou din Cipru în calitate de dansatoare, au recrutat-o pe xxxxx, organizându-i transportarea și adăpostirea în clubul de noapte „Crazy Kings”, Republica Cipru, unde, sub pretextul întoarcerii unor datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, prin confiscarea documentelor personale de identificare, amenințând-o cu aplicarea violenței și totodată aplicând violența fizică, precum și amenințând-o cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei acesteia sau altor persoane, au exploatat-o sexual pe parcursul a 6 luni, fiind impusă să presteze servicii sexuale clienților clubului dat contra plată.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, a declarat apel avocatul Barbaroșie Eugenia în numele inculpatului Spînu Igor prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Spînu Igor să fie achitat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2), (3) și art. 220 Cod penal, din motiv că în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

În motivarea cerințelor apelantul a invocat dezacordul cu aprecierea probelor de către instanță, mai mult, că acuzarea nu a prezentat probe suficiente pentru constatarea vinovăției inculpatului.

Totodată, avocatul a menționat că, atât învinuirea înaintată cât și sentința de condamnare s-a bazat în principal pe declarațiile părților vătămate, date în cadrul urmăririi penale, precum și declarațiile date în procesul confruntării și în instanța de judecată, care sunt contradictorii.

De asemenea, partea apărării a indicat că, instanța urma să ia în calcul modul în care au fost intentate dosarele penale deduse judecării, or, părțile vătămate nu au scris benevol plângere, altele au semnat și nu cunosc ce au semnat sau și mai bine, au semnat foi curate și le-au dat polițiștilor.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului Sorocovici Victor, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Sorocovici Victor să fie achitat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (3) lit. a) și art. 220 alin. (1) Cod penal, din motiv că în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

În argumentarea apelului a invocat că, concluziile instanței de judecată privind vinovăția lui Sorocovici Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (3) lit. a) Cod penal se bazează în exclusivitate pe declarațiile pretinselor părți vătămate, ignorând caracterul dubios a acestor declarații, invocate de partea apărării în cadrul examinării cauzei penale.

Mai mult, în baza demersului înaintat al părții apărării, având ca scop elucidarea tuturor circumstanțelor importante pentru examinarea cauzei date, în vederea stabilirii adevărului, verificării declarațiilor date de părțile vătămate în coraport cu probele real administrate, la materialele cauzei penale au fost prezentate și anexate un șir de acte emise de autoritățile publice locale ale or. Levcoșa, Republica Cipru cu privire la locul de muncă al xxxxx, aflarea legală, periodicitatea intrării și ieșirii acesteia din țară, acte care au fost lăsate fără apreciere.

Totodată, avocatul a menționat că, pe tot parcursul urmăririi penale Sorocovici Victor nu a recunoscut vinovăția de comiterea infracțiunilor incriminate, colaborând cu organul de urmărire penală și procuratură prin darea declarațiilor coerente, fără a prejudicia buna desfășurare a urmăririi penale, fapt ce denotă poziția procesuală clară a persoanei, ce se află sub urmărire penală, fără a admite involuntar careva prejudecăți cu privire la cele comise.

Cu referire la art. 220 alin. (1) Cod penal, apărătorul a indicat că, Sorocovici Victor a fost condamnat pentru înlesnirea prostituției de către xxxxx, în pofida faptului că aceasta nici nu a fost audiată în cadrul examinării cauzei în instanța de fond.

De asemenea, partea apărării a solicitat declararea nulă a tuturor actelor procedurale de învinuire a lui Sorocovici Victor pe episoadele referitor la xxxxx, din motiv că învinuirea adusă lui Sorocovici Victor a fost efectuată cu încălcarea termenilor procedurali, prevăzuți de art. 63 Cod procedură penală, având în vedere faptul că ultimul a fost recunoscut bănuit la 24 decembrie 2007, pe când ordonanța de punere sub învinuire a fost emisă la 27 februarie 2009, adică peste 14 luni.

La fel, avocatul a susținut că, urmărirea penală în cadrul infracțiunii imputate lui Sorocovici Victor conform art. 220 alin. (1) Cod penal, a fost efectuată de Comisariatul de Poliție Orhei, în conformitate cu art. 257 Cod de procedură penală, care prevede în mod imperativ că urmărirea penală se efectuează în sectorul unde a fost săvârșită infracțiunea sau la ordonanța procurorului, în sectorul unde a fost descoperită infracțiunea ori unde se află bănuitul, învinuitul sau majoritatea martorilor, astfel, competența după materie pentru efectuarea urmăririi penale, reieșind din conținutul normelor procesuale enunțate este atribuită Comisariatului de poliție Orhei, deoarece săvârșirea infracțiunii art. 220 alin. (1) Cod penal, susținută de către partea acuzării, a avut loc în or. Orhei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 aprilie 2017, a fost respinsă cererea de apel declarată de către avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului Sorocovici Victor ca fiind inadmisibilă, iar cererea de apel declarată de către avocatul Barbaroșie Eugenia în numele inculpatului Spînu Igor a fost respinsă ca fiind nefondată.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a constatat vinovăția inculpaților în cele imputate prin prisma probelor cumulate în respectiva cauză penală.

4.2. Cu referire la apelul declarat de apărătorul Catana Nicolae în numele inculpatului Sorocovici Victor instanța de apel a indicat că, avocatul care declară apel împotriva sentinței primei instanțe anexează mandatul, care urmează a fi completat în corespundere cu cerințele expuse în hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, cu modificările ulterioare. Astfel, în mandatul prezentat, în mod obligatoriu, pe recto se va indica că avocatul este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului apel la Curtea de Apel, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului (*pct. 6, subpct. 2*), lit. a), b) din hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013.

La fel, instanța de apel a menționat că, conform prevederilor art. 68 alin. (5) Cod procedură penală, apărătorul nu este în drept fără consimțământul persoanei a cărei interese le apără să întreprindă acțiunile prevăzute în dispoziția normei prescrise, dacă ele nu sunt expres indicate pe verso mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Respectiv, efectuarea de către apărător a cel puțin unei acțiuni prevăzute la art. 68 alin. (5) Cod procedură penală, va cădea sub sancțiunea nulității, dacă aceasta nu îndeplinește/respectă cerințele menționate mai sus.

În cazurile când se constată că lipsește semnătura inculpatului de pe verso mandatului, din motive de imposibilitate de a o aplica (*aflarea peste hotarele țării, internarea într-o instituție medicală, etc.*) apelantul trebuie să anexeze la apel o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de către acesta sau, după caz, procura în original.

Astfel, instanța de apel a atestat faptul că, sentința primei instanțe este contestată cu apel de către avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului

Sorocovici Victor, avocat care nu a participat în cadrul primei instanțe, pe verso mandatului avocatului Catana Nicolae cu seria MA nr. 0890876 din 11 ianuarie 2017, nu este semnătura inculpatului Sorocovici Victor, ultimul este anunțat în căutare, și este semnat de către o altă persoană – Rusanovschi Viorel, însă, la materialele cauzei nu este anexată o cerere scrisă personal de către inculpat și semnată de acesta prin care să fie materializat acordul inculpatului cu privire la asistența juridică acordată de avocatul Catana Nicolae. Din aceste considerente, instanța de apel a respins ca inadmisibil apelul declarat de către avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului Sorocovici Victor, deoarece avocatul nu este împuternicit legal de a reprezenta drepturile și interesele inculpatului.

4.3. Cu referire la apelul declarat de apărătorul Barbaroșie Eugenia în numele inculpatului Spînu Igor împotriva sentinței, instanța de apel a indicat că, deși inculpatul Spînu Igor vina în cele imputate nu și-a recunoscut-o, faptul comiterii acțiunilor infracționale incriminate ultimului a fost dovedită prin următoarele mijloace de probă:

- declarațiile părților vătămate xxxxx (f.d. 87-94, vol. II), xxxxx (f.d. 78-84, vol. II), xxxxx (f.d. 126-129, vol. II), xxxxx (f.d. 183-185, vol. II), xxxxx (f.d. 133, vol. II), xxxxx (f.d. 155-156, vol. II);

- declarațiile martorilor Ursu Olga (f.d. 105, vol. II), Ursu Ion (f.d. 207, vol. II), Rogoja Vera (f.d. 106-107, vol. II), Macari Iurie (f.d. 241-242, vol. II), Josanu Natalia (f.d. 175, vol. II);

- copia pașaportului părții vătămate xxxxx (f.d. 12-14, vol. I);

- copia pașaportului părții vătămate xxxxx (f.d. 48, vol. I);

- răspunsul eliberat de Centrul National de Transfuzie a Sângelui care confirmă că la 22 august 2005, xxxxx a efectuat examinări de laborator (f.d. 141-145, vol. I);

- răspunsul eliberat de Centrul Național de Transfuzie a Sângelui care confirmă că la 31 octombrie 2006, xxxxx a efectuat examinări de laborator (f.d. 14, vol. I);

- procesul-verbal de confruntare între partea vătămată xxxxx și învinuitul Spînu Igor (f.d. 170-172, vol. II);

- procesul - verbal de confruntare între partea vătămată xxxxx și bănuitul Sorocovici Victor (f.d. 40, vol. II);

- procesul-verbal de percheziție la domiciliul învinuitului Spînu Igor în cadrul căreia au fost descoperite și ridicate doua agende în care sunt înscrise numere de telefoane și două fotografii în culori, fiind pozată partea vătămată xxxxx (f.d. 132-133, vol. I);

- răspunsul eliberat de BC „FinComBank” filiala nr. 5 Orhei din 21 ianuarie 2008, ce confirmă primirea mijloacelor bănești prin sistemul de transferuri internaționale „Western Union” a cet. Sorocovici Victor a sumei de 1 500 dolari (SUA) - (Turcia), sumă primită pentru xxxxx (f.d. 153-208, vol. I);

- răspunsul BC „Moldova Agroindbank” filiala Orhei din 21 ianuarie 2008, care confirmă primirea mijloacelor bănești prin sistemul de

transferuri internaționale „Western Union” de către Sorocovici Victor și Spînu Igor din Turcia (f.d. 151, vol. I);

-răspunsul BC „Energbank” din 03 decembrie 2007, ce confirmă primirea mijloacelor bănești prin sistemul de transferuri internaționale „Western Union” de către Sorocovici Victor (f.d. 212, vol. I);

-răspunsul Băncii de Economii, filiala nr. 36 Orhei din 14 decembrie 2007, ce confirmă primirea mijloacelor bănești prin sistemul de transferuri internaționale „Western Union” de către Sorocovici Victor din Turcia (f.d. 2-14, vol. I);

-răspunsul BC „Moldova Agroindbank” filiala Orhei din 28 noiembrie 2007, care confirmă primirea mijloacelor bănești prin sistemul de transferuri internațional „Western Union” de către Sorocovici Victor și Spînu Igor din Turcia (f.d. 220, vol. I);

-răspunsul companiei aeriene „Turkish - Airlines ” din 28 noiembrie 2007, care confirmă că biletul de zbor pentru pasagera xxxxx a fost rezervat și achitat în Cipru (f.d. 233, vol. I);

-informația Direcției informații și evidenței operative din 25 decembrie 2007 privitor la traversarea frontierei de stat de către Spînu Igor și xxxxx (f.d. 5-8, vol. II);

-decizia Curții de Apel Chișinău din 29 mai 2008, prin care a fost achitată xxxxx pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 311 Cod penal (f.d. 151-152, vol. II);

-decizia Judecătoriei Orhei din 11 martie 2008, prin care Spînu Igor a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției administrative prevăzute de art. 47³ Cod contravențional (f.d. 153, vol. II);

-certificatul medical de constatare a decesului cet. xxxxx (f.d. 159, vol. III);

-procesul-verbal de ridicare a CD-ului cu înregistrarea discuției între xxxxx și Sorocovici Victor (f.d. 187, vol. III);

-proces-verbal de examinare a obiectului de reproducere a înregistrării discuției între xxxxx și Sorocovici Victor (f.d. 188, vol. III);

-informația eliberată de Serviciul grăniceri privind traversarea frontierei lui Spînu Igor (f.d. 153, vol. II)

-procesul-verbal de confruntare între partea vătămată xxxxx și învinuitul Spînu Igor (f.d. 146, vol. III);

-procesul-verbal de confruntare între partea vătămata xxxxx și martorul Guja Elena (f.d. 148, vol. III);

-proces-verbal de percheziție la domiciliul învinuitului Spînu Igor în cadrul căreia au fost descoperite și ridicate 2 certificate de înmatriculare a automobilului „Audi-100” cu n/î OR AY 144, un micro CD de culoare albastră „Panasonic 512MB”, o cartelă SIM „SIM SIM BLO.UMC”, o fotografie color 10x15 și numărul nr. 18(8550) de vineri 1 mai 2009 a ziarului „Plaiul Orheian”, ridicate de la Spînu Igor (f.d. 44, vol. III).

Instanța de apel a indicat că, prima instanță cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concluziei, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Spînu Igor încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 165 alin. (3) lit. a) Cod penal - trafic de ființe umane, adică recrutarea, transportarea, adăpostirea prin înșelăciune a unei persoane în scop de exploatare sexuală comercială, săvârșită prin amenințarea cu aplicarea sau aplicarea violenței fizice sau psihice nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, prin confiscarea documentelor în scopul întoarcerii unei datorii a cărei mărime nu este stabilită în mod rezonabil, prin amenințarea cu divulgarea informațiilor confidențiale familiei victimei, prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, săvârșită asupra a două sau mai multe persoane, de un grup criminal organizat, art. 220 alin. (1) Cod penal - proxenetism, adică îndemnul, înlesnirea și tragerea de foloase de pe urma practicării prostituției de către o altă persoană, art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal - traficul de ființe umane, adică recrutarea și transportarea unei persoane în scop de exploatare sexuală comercială, săvârșită prin abuz de poziția de vulnerabilitate, comisă de mai multe persoane.

Analizând argumentele invocate de avocatul Barbaroșie Eugenia în numele inculpatului Spînu Igor în cererea de apel, instanța de apel le-a respins ca fiind nefondate, or, acestea nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești și se combat în totalitate de probele administrate de acuzatorul de stat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către inculpații Sorocovici Victor și Spînu Igor.

5.1. Inculpatul Sorocovici Victor, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, inculpatul a susținut dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele de fond și lipsa elementelor constitutive ale infracțiunilor imputate, astfel, condamnarea acestuia se bazează doar pe presupuneri.

Mai mult, recurentul a solicitat declararea nulității actelor procedurale de învinuire pe episoadele referitoare la xxxxx și xxxxx, deoarece învinuirea adusă a fost efectuată cu încălcarea termenilor procedurali și anume peste 14 luni de când a fost recunoscut în calitate de bănuț.

Totodată, recurentul a menționat că, acțiunile de urmărire penală au avut loc cu încălcarea competenței după materie.

Inculpatul a susținut că, instanța de apel eronat a respins apelul declarat de către avocatul acestuia, Catana Nicolae, încălcându-i astfel accesul liber la justiție și anume dreptul la apărare.

5.2. Inculpatul Spînu Igor a solicitat casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunilor în criminare sau să se

dispună încetarea procesului penal din motivul erorilor de procedură admise de către organul de urmărire penală.

În motivarea recursului, inculpatul a menționat că, instanța de apel doar a preluat acuzațiile procurorului, fără a da apreciere probelor apărării, respingându-le formal, or, instanța de apel a luat în calcul la condamnarea sa declarații contradictorii și care nu confirmă vinovăția acestuia.

Inculpatul a susținut că, nu a fost demonstrată nemijlocit existența grupului criminal și delimitat care infracțiune a fost comisă de un grup criminal și care de două și mai multe persoane prin complicitate.

Un alt argument înaintat de către inculpatul Spînu Igor este faptul că, instanța de apel a luat în calcul la stabilirea vinovăției inculpatului doar probele acuzării, fragmentându-le și rupându-le din context, astfel, a omis decizia Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2012, care a indicat că, instanța de apel adoptând soluția de achitare a acestuia pe episoadele privind părțile vătămate xxxxx, xxxxx a pus la baza acesteia declarații fragmentare, rupte din context.

De asemenea, inculpatul a indicat că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului că învinuirea adusă a fost efectuată cu încălcarea termenilor procedurali și anume peste mai mult de un an de când a fost recunoscut în calitate de bănuț.

La fel ca și inculpatul Sorocovici Victor, recurentul a menționat că, acțiunile de urmărire penală au avut loc cu încălcarea competenței după materie.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2018 au fost admise recursurile ordinare declarate de către inculpații Spînu Igor și Sorocovici Victor, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a reținut, că instanța de apel a încălcat prevederile art. 66 alin. (1), (2) pct. 5), art. 70 alin. (7) pct. 3) Cod de procedură penală, or, din materialele dosarului s-a constatat că, instanța de apel nu a adoptat o hotărâre motivată, prin care avocatul Catana Nicolae să nu fie admis să participe la desfășurarea procesului, deoarece mandatul prezentat de către acesta nu a fost semnat de către inculpat al cărui interese le apăra, pe verso și nu a anexat nici o cerere scrisă de către ultimul și semnată prin care să certifice faptul că, avocatul este împuternicit legal de a reprezenta drepturile și interesele inculpatului.

Mai mult, este neclară poziția instanței de apel care pe tot parcursul procesului penal a acceptat ca apărătorul Catana Nicolae să participe activ la examinarea cauzei, iar în decizia pronunțată respinge cererea de apel ca fiind inadmisibilă, or, instanța de apel urma să îl înlătore de la examinarea cauzei și să-i ofere inculpatului asistență juridică garantată de stat prin desemnarea un avocat din oficiu.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs a conchis că, instanța de apel a încălcat inculpatului Sorocovici Victor dreptul la apărare stipulat la art. 6 parag. 3 lit. c) CEDO, or, Curtea de la Strasbourg a menționat că, art. 6 parag. 3

lit. c) nu obligă autoritățile naționale judiciare să intervină în raporturile dintre acuzatul client și avocatul său decât atunci când carențele apărării din oficiu sunt evidente, iar ca regulă generală, actele sau deciziile avocatului unui acuzat nu pot conduce la angajarea răspunderii statului decât în circumstanțe excepționale, pentru că, desemnarea unui avocat nu este de natură să asigure acuzatului, prin ea însăși, o asistență juridică efectivă, chiar dacă modul cum este condusă apărarea rămâne atributul celui interesat și al apărătorului său.

Instanța de recurs ordinar a făcut trimitere la jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza *Daud v. Portugalia* (cererea nr. 22600/93) în care a fost constatată încălcarea art. 6 § 3, paragraful 38, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat faptul că, drepturile garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale trebuie să fie concrete și efective, iar nu drepturi teoretice și iluzorii, astfel că, autorităților naționale li se cere să intervină dacă nu s-a asigurat în mod evident dreptul de reprezentare prin avocat sau dacă au luat cunoștință de lipsa de apărare în alt mod.

Instanța de recurs a mai reținut că, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului conturează extrem de elocvent dimensiunile reale ale dreptului la apărare și obligațiile organelor judiciare în asigurarea unei efective realizări a acestui drept, așa încât, instanța de judecată are obligația să înlăture orice manifestare de superficialitate și formalism în ceea ce privește respectarea dreptului la apărare.

Reieșind din circumstanțele expuse supra, instanța de recurs a constatat, în mod lucid că, instanța de apel nu a judecat apelul declarat în condițiile legii, deoarece a judecat cauza cu participarea apărătorului ales, dar a respins cererea de apel a acestuia ca fiind inadmisibilă, deoarece mandatul acestuia nu corespunde rigorilor expuse în hotărârea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs ordinar a indicat că, la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să se expună asupra termenilor procedurali în care inculpații au avut calitatea de bănuiți conform art. 63 Cod de procedură penală și asupra faptului că a respins demersurile apărării de a audia partea vătămată fără a-și motiva soluția, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019 au fost admise apelurile declarate de avocatul Catana Nicolae în numele inculpatului Sorocovici Victor și de avocatul Barbaroșie Eugenia în numele inculpatului Spînu Igor, casată sentința Judecătorei Orhei din 29 decembrie 2016 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Spînu Igor și Sorocovici Victor au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa după cum urmează:

- lui Sorocovici Victor - 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- lui Spînu Igor - 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Spînu Igor pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

În partea soluționării acțiunii civile, sentința a fost menținută.

7.1. Pentru pronunțarea soluției nominalizate, instanța de apel a reținut că, instanța de judecată nu a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept și a ajuns la concluzia eronată că inculpații au comis infracțiunile de trafic de ființe umane. Vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de proxenetism rezultă din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care urmau a fi corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

7.2. Instanța de apel a constatat următoarele circumstanțe de fapt: Spînu Igor împreună cu Sorocovici Victor, în luna iunie 2004, urmărind scopul tragerii de foloase de pe urma practicării prostituției de către alte persoane, a îndemnat-o pe xxxxx în vedere prestării de către aceasta a serviciilor sexuale contra plată peste hotarele Republicii Moldova în Turcia, obligându-se ca din mijloace financiare proprii să-i achite cheltuielile legate de deplasare.

La data de 22 iunie 2004 a fost procurat pe numele lui xxxxx bilet de avion cu itinerarul Chișinău-Istanbul, ultima a plecat în or. Istanbul, apoi în or. Lovcom, Turcia o persoană de origine turcă, neidentificată de către organul de urmărire penală a înlesnit practicarea prostituției de către xxxxx și anume îi găsea persoane, cărora acesta le presta servicii sexuale contra plată.

Astfel, partea vătămată xxxxx a practicat prostituția timp de 6 luni, veniturile obținute fiind împărțite între persoana de origine turcă, Spînu Igor și Sorocovici Victor.

Tot Spînu Igor și Sorocovici Victor de comun acord, distribuind preventiv rolurile fiecăruia, activa în calitate de coautor, în perioada lunilor aprilie-august 2005, au recrutat-o pe xxxxx, organizându-i transportarea și adăpostirea în clubul de noapte „Biyax” din or. Levcoșa, Republica Cipru, unde ultima a prestat servicii sexuale până la 25 februarie 2006.

Tot Spînu Igor și Sorocovici Victor de comun acord, activând în calitate de coautor, în perioada de timp de la 01 septembrie 2005 până la 19 ianuarie 2006, au recrutat-o pe xxxxx, organizându-i transportarea și adăpostirea într-un apartament din or. Dubai, Emiratele Arabe, unde ultima a prestat servicii sexuale.

Tot Spînu Igor de comun acord și împreună cu Sorocovici Victor, activând în calitate de coautori, în perioada lunilor septembrie-octombrie 2006, au recrutat-o pe xxxxx, organizându-i transportarea și adăpostirea în

clubul de noapte „Biyax” din or. Levcoşa, Republica Cipru, unde ultima a prestat servicii sexuale contra plată.

Tot Spînu Igor, în luna iulie 2005, a recrutat-o pe xxxxx în vederea prestării serviciilor sexuale contra plată în Turcia, din mijloace financiare proprii i-a achitat cheltuielile legate de deplasarea în Turcia, a transportat-o cu automobilul propriu la aeroportul din Chişinău, de unde a plecat cu avionul în Turcia, apoi în Cipru.

Tot Sorocovici Victor, în luna noiembrie 2006, a îndemnat-o pe xxxxx în vederea prestării de către aceasta a serviciilor sexuale contra plată peste hotarele Republicii Moldova, în Turcia, obligându-se ca din mijloace financiare proprii să-i achite cheltuielile legate de deplasare (procurarea de bilete) la 04 noiembrie 2006 a procurat pe numele lui xxxxx bilet la avion cu itinerarul Chişinău - Istanbul şi, prin intermediul aeroportului Internaţional Chişinău, ultima a plecat în Istanbul, apoi în Cipru - Turcia, unde xxxxx o persoană de origine turcă, neidentificată de către organul de urmărire penală, i-a înlesnit practicarea prostituţiei şi anume îi găsea persoane, cărora aceasta le presta servicii sexuale contra plată.

Astfel, xxxxx a practicat prostituţia timp de 6 luni, veniturile obţinute fiind împărţite între persoana de origine turcă şi Sorocovici Victor.

Astfel, analizând probele cercetate şi circumstanţele de fapt stabilite, instanţa de apel a constatat că acţiunile inculpaţilor urmează a fi calificate în baza art. 220 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, după semnele calificative - *determinarea la prostituţie, înlesnirea practicării prostituţiei şi tragerea de foloase de pe urma practicării prostituţiei de către o altă persoană, dacă fapta nu întruneşte elementele traficului de fiinţe umane, comisă de două persoane, asupra mai multor persoane.*

7.3. Instanţa de apel a reţinut că *nu au fost prezentate probe ce ar indica la existenţa unui grup criminal, astfel că, calificarea acţiunilor inculpaţilor a fost efectuată ținând cont de faptul că acţiunile au fost comise de două persoane.*

Instanţa de apel a relevat că unul dintre criteriile de delimitare dintre componenţa de proxenetism de infraţiunea de trafic de fiinţe umane rezidă în scopul existent (în cazul traficului de fiinţe umane, așa cum este incriminat prin rechizitoriu, este necesară existenţa scopului de exploatare sexuală).

Tocmai scopurile distincte, urmărite la săvârşirea infraţiunilor, pe care le delimităm, constituie prima diferenţă dintre ele.

Dacă, în cazul infraţiunii de proxenetism, scopul este practicarea prostituţiei de către victimă, atunci în cazul traficului de fiinţe umane constă în exploatarea sexuală a victimei, incluzând exploatarea ei în prostituţie.

Exploatarea sexuală a victimei presupune situaţia în care victima nu a avut libertatea să ia hotărârea de a practica prostituţia. Atunci fapta nu constituie infraţiunea de proxenetism, deoarece ea s-a realizat prin constrângere şi nu prin determinare.

Făcând trimitere la practica judiciară constantă, instanţa de apel a subliniat că noţiunile „determinare la prostituţie” (utilizată la art. 220 Cod

penal) și „constrângere la prostituție” (care se are în vedere în art. 165 și art. 206 Cod penal) nu pot fi compatibile.

În cazul constrângerii la prostituție, victima nu poate să-și dirijeze acțiunile, fiind nevoită să urmeze voința făptuitorului, iar în cazul determinării la prostituție, victima are o alternativă, având de ales între a urma voința făptuitorului și a nu se conforma acesteia.

Constrângerea la prostituție este posibilă în două situații: 1) făptuitorul impune să practice prostituția acea persoană, care a decis să înceteze această activitate; 2) făptuitorul impune victima să practice prostituția sub controlul lui sau al unei alte persoane, în pofida dorinței victimei de a practica de sine stătător prostituția. Constrângerea la prostituție urmează a fi deosebită de determinarea la prostituție, care constă în propunerea de a continua această activitate pentru o remunerare mai mare, inclusiv de a o continua în străinătate. La fel, nu poate fi considerată constrângere la prostituție promiterea de către făptuitor a unor foloase, facilități, privilegii.

Astfel de oferte sunt posibile în contextul infracțiunii de proxenetism. Ele nu sunt specifice pentru traficul de ființe umane, deoarece nu înrăutățesc poziția victimei, nu o pun într-o situație fără ieșire, care ar sili-o să continue practicarea prostituției.

În afară de scopul infracțiunii, o a doua deosebire fundamentală între proxenetism și traficul de ființe umane constă în finalitatea urmărită prin săvârșirea lor. Astfel, prin comiterea infracțiunii de proxenetism făptuitorul trage foloase de pe urma practicării prostituției de către victimă. Totuși, în acest caz victima își însușește o parte substanțială din beneficii.

În contrast, în cazul traficului de ființe umane, întreaga activitate are loc exclusiv în scopul exploatării victimei. De aceea, folosul astfel obținut este însușit în întregime de către făptuitor (sau într-o proporție ce semnifică exploatare din partea lui).

O altă deosebire dintre proxenetism și traficul de ființe umane rezidă în alcătuirea laturii obiective a infracțiunilor comparate. În realitate, după cum reiese din art. 165 Cod penal, structura laturii obiective a traficului de ființe umane cuprinde nu o singură acțiune, ci două acțiuni. Prima - acțiunea principală - se exprimă prin oricare din următoarele modalități descrise în dispozitivul normei respective. Aceste modalități au un caracter alternativ. Iată de ce, prezența oricăreia din ele atestă prezența acțiunii principale din cadrul traficului de ființe umane. Însă, de una singură, acțiunea principală nu poate atesta prezența infracțiunii prevăzute la art. 165 Cod penal. Chiar dacă această acțiune are ca scop exploatarea victimei. Astfel, acțiunea principală, în oricare din modalitățile sale, trebuie să fie însoțită de acțiunea adiacentă (ajutătoare), în oricare din modalitățile sale. Bineînțeles, în prezența oricăreia din aceste modalități, este obligatorie urmărirea de către făptuitor a scopului.

Ținând cont de cele sus-menționate, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpaților întrunesc elementele componenței de infracțiune prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

7.4. Cu referire la prevederile art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că la materialele dosarului nu este

prezentat nici un acord al Procurorului General sau al adjuncților săi. Prin urmare, având în vedere prevederile art. 230 Cod de procedură penală, legea a oferit organului de urmărire penală un termen concret pe durata căruia a fost în drept să-i mențină pe inculpații Spînu Igor și Sorocovici Victor în calitate de bănuți pe unele episoade.

În conformitate cu art. 63 alin. (3) Cod de procedură penală, în mod imperativ este stipulat că la momentul expirării, după caz, a unui termen indicat în alin. (2), organul de urmărire penală este obligat să adopte una din următoarele soluții: să dispună scoaterea persoanei de sub urmărirea penală sau punerea persoanei sub învinuire a modului prevăzut de lege. Punerea bănuțului sub învinuire și înaintarea acuzării sunt acțiuni procesuale distincte reglementate de art. 281-282 Cod de procedură penală și care urmează a fi efectuate într-un anumit termen, dar care să nu contravină art. 63 Cod de procedură penală. Norma respectivă reglementează în mod expres termenele în care organul de urmărire penală este obligat să elibereze bănuțul reținut ori să revoce, în modul stabilit de lege, măsura preventivă aplicată în privința acestuia, dispunând scoaterea lui de sub urmărire sau punerea lui sub învinuire. Aceste termene pot varia, în condițiile legii, cel mult până la 3 luni, iar cu acordul Procurorului General sau al adjuncților săi, cel mult până la 6 luni. Totodată, în caz de prelungire a termenului de menținere a calității de bănuț, ofițerul de urmărire penală este obligat să informeze imediat bănuțul despre aceasta (art. 63 alin. (3) Cod de procedură penală).

Instanța de apel a constatat că inculpatul Spînu Igor a avut calitatea de bănuț mai mult de termenele legale admisibile, pe episoadele privind părțile vătămate xxxxx. Inculpatul Sorocovici Victor a avut calitatea de bănuț mai mult de termenele legale admisibile, pe episoadele privind părțile vătămate xxxxx. Astfel, pe episoadele respective, inculpații nu pot fi trași la răspundere penală.

Conform art. 63 alin. (6) Cod de procedură penală (aplicabil la data expirării termenului de trei luni și la data punerii sub învinuire a inculpaților), *încetarea de drept a calității de bănuț în legătură cu expirarea termenelor indicate în alin. (2), în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente, nu împiedică punerea persoanei sub învinuire pentru același fapt.*

Cercetând materialele dosarului, instanța de apel a constatat că nu au fost acumulate alte probe noi pentru a face suficientă punerea inculpaților respectivi sub învinuire. Punerea sub învinuire a avut loc în baza aceluiași probe existente la data atribuirii statutului de bănuț.

În ceea ce privește versiunea inculpatului Spînu Igor, precum că dânsul doar a prestat servicii de taxi și doar a asigurat transportul părților vătămate, instanța de apel nu a reținut-o ca fiind pertinentă, deoarece din declarațiile părților vătămate s-a constatat că dânsul a fost trimis de către Sorocovici Victor pentru a deplasa părțile vătămate la punctele de destinație, acestea nu au achitat careva mijloace bănești pentru serviciile acordate, menționând că Sorocovici Victor le-a comunicat că ultimul se va achita cu Spînu Igor, iar pe timpul deplasării, Spînu Igor comunica de mai multe ori cu Sorocovici Victor.

Instanța de apel a apreciat critic și argumentele inculpatului Spînu Igor precum că dânsul nu cunoștea unde pleacă părțile vătămate și cu ce scop, deoarece din probele administrate de acuzatorul de stat s-a stabilit că inculpatul Spînu Igor a acționat într-un grup criminal organizat, dânsul având rolul de a transporta părțile vătămate.

7.5. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celor vinovați, nu au antecedente penale, de natura infracțiunii, care este o infracțiune economică, și modalitatea de comitere a acesteia, nefiind aplicată violența. Acest fapt impune prezumția puternică că aplicarea art. 90 Cod penal în cazul inculpaților respectivi ar putea atinge scopurile pedepsei prevăzute de art. 61 Codul penal, în acest sens soluția primei instanțe fiind aplicabilă cazului.

Instanța de apel a constatat că, atingerea scopurilor pedepsei poate fi realizată și fără dispunerea executării reale, asigurându-se un echilibru just dintre necesitatea asigurării scopurilor pedepsei și modalitățile asigurării scopului respectiv. În acest sens a reținut că inculpatul Spînu Igor a comis pentru prima dată o infracțiune.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe, deoarece apelurile avocaților greșit au fost admise.

În argumentarea recursului își exprimă dezacordul său cu soluția instanței de apel privind reîncadrarea acțiunilor inculpaților Spînu Igor și Sorocovici Victor în baza art. 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal, menționând că probele administrate și examinate în cadrul cercetării judecătorești, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, demonstrează vinovăția inculpatului Spînu Igor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d), 165 alin. (3) lit. a), 220 alin. (1) Cod penal și a inculpatului Sorocovici Victor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 165 alin. (3) lit. a) și art. 220 alin. (1) Cod penal.

Consideră recurentul că, instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul probelor acuzării care demască acțiunile ilegale ale inculpaților, respectiv care stabilesc adevărul, menționând, totodată, că versiunea inculpaților a fost combătută prin probele prezentate de acuzatorul de stat și cercetate în ședința de judecată.

9. Avocatul Jelamschi Eugenia în numele inculpatului Spînu Igor a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de procuror, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce urmează a fi desfășurate în cele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat în speță, acesta se întemeiază pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar; precum și când 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-a găsit confirmare în speța dedusă judecății, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile

instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Așadar, după cum rezultă din materialele cauzei penale, Spînu Igor a fost deferit justiției pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 165 alin. (2) lit. d), 165 alin. (3) lit. a), 220 alin. (1) Cod penal, iar Sorocovici Victor pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 165 alin. (3) lit. a), 220 alin. (1) Cod penal.

Potrivit sentinței primei instanțe, Spînu Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal și în baza art. 165 alin. (3) lit. a) Cod penal, iar inculpatul Sorocovici Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 220 alin. (1) Cod penal și în baza art. 165 alin. (3) lit. a) Cod penal.

La rândul său, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către partea apărării, instanța de apel a ajuns la concluzia că acțiunile de comiterea cărora au fost învinuiți inculpații Spînu Igor și Sorocovici Victor sunt incidente doar elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 220 alin. (2) lit. a), c) Cod penal.

În argumentarea concluziei cu privire la reîncadrarea acțiunilor incriminate inculpaților, instanța de apel a indicat printr-o singură frază că *„...instanța de judecată nu a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept și a ajuns la concluzia eronată că inculpații au comis infracțiunile de trafic de ființe umane. Vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii de proxenetism rezultă din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care urmau a fi corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.”*

Astfel, deși instanța de apel face referire la prevederile art. 101 Cod de procedură penală, considerând că probele acumulate la dosar dovedesc vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii de proxenetism, dar nu a infracțiunii de trafic de ființe umane, totuși instanța de apel nu a desfășurat în cuprinsul deciziei adoptate care sunt acele probe care i-au format convingerea pentru pronunțarea unei asemenea soluții.

La general, din contextul deciziei deduse verificării se atestă că instanța de apel doar citează prevederile practicii judiciare, evidențiind diferențele dintre infracțiunile de proxenetism și trafic de ființe de umane, însă nu dă o apreciere proprie a circumstanțelor faptelor comise și nu descrie probele ce susțin concluziile sale privind vinovăția sau nevinovăția și aprecierea juridică a faptei.

Partea descriptivă a deciziei trebuia să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi admise ori respinse.

În orice caz, se supun analizei toate probele examinate în ședință, indiferent de faptul că sunt cuprinse în cauza penală sau au fost prezentate de către părți direct în ședință și este necesar nu numai de a indica numele și prenumele părților vătămate și a martorilor, prin depozitiile cărora, în opinia instanței, sunt confirmate unele sau alte circumstanțe de fapt, dar și de a expune esența acestor depozitii, de a argumenta de ce unele probe sunt admise și altele respinse și totodată, trebuie să conțină și încadrarea juridică a faptei inculpatului și motivele pentru modificarea învinuirii.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Colegiul penal, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeelelor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Astfel, instanța de recurs menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care aceasta o probează.

Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art. 101 Cod de procedură penală.

În acest context se menționează că, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia reîncadrării acțiunilor incriminate inculpaților, atunci ea urma să dezvăluie această concluzie și să își expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a circumstanțelor cauzei penale, lăsând fără justă apreciere probatoriul administrat pe cauză.

Rezumând aspectele descrise supra, Colegiul penal atestă că decizia recurată pe lângă faptul că nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, aceasta este și contradictorie, or, deși inițial instanța de apel a remarcat că nu au fost prezentate probe ce ar indica la existența unui grup criminal, ulterior, în textul deciziei instanța de apel cu referire la argumentul inculpatului Spînu Igor precum că dânsul nu cunoștea unde pleacă părțile vătămate și cu ce scop, instanța în mod divergent reține că din probele administrate de acuzatorul de stat s-a stabilit că inculpatul Spînu Igor a acționat într-un grup criminal organizat, dânsul având rolul de a transporta părțile vătămate.

La fel, la capitolul individualizării pedepsei penale, instanța de apel în mod eronat a stabilit că infracțiunea de proxenetism face parte din categoria infracțiunilor economice.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții corecte, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să verifice încadrarea juridică a faptelor imputate inculpaților, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei.

11. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, în cauza penală în

privința lui **Spînu Igor xxxxx** și **Sorocovici Victor xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțarea deciziei motivate la **10 ianuarie 2020**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Stratulat Galina

Ghervas Maria

Mardari Dumitru